

Ur innehållet:

- Branden i Anderstorp
- Anläggningen
- Händelseförloppet
- Skador
- Vattenförorening
- Branden i Forsheda
- Anläggningen
- Händelseförloppet
- Skador
- Vattenförorening

Undersökningen avser två industribränder. Den ena branden inträffade i oktober 1987 vid AB Industricrom i Anderstorp och den andra i april 1989 vid Forsheda Produktion AB i Forsheda.

Kommissionens undersökningar har i första hand inriktats på de likartade risker för miljöskador - förorening av vattendrag - som vid båda bränderna uppkom i samband med släckarbetet.

Anderstorp

Efter branden gjordes en översiktlig beräkning av hur stora utsläppen av skadliga ämnen blev genom branden och släckarbetet.

Man uppskattade de utsläppta skadliga ämnena till ca 0,2 kg cyanid, 0,03 kg nickel, 0,1 kg zink, 11 kg bly, 24 kg tenn, 183 kg krom och 400 kg koppar. I en kompletterande undersökning under hösten 1988 framkom också att ca 600 l trikloretylen kan ha runnit ut och förorenat marken. Omkring 30 m³ förorenat vatten beräknades ha tillförts Töräsbäcken vid branden genom att avloppen bräddades.

Forsheda

Skador

Den brandhärjade byggnaden blev så gott som totalförstörd, se fotografi bilaga 6. Däremot lyckades man förhindra brandspridning till höglagret och till övriga avdelningar. Färdigvarulagret och produktionslokalerna skadades således inte av branden. Produk tionsstörningar och leveransproblem blev därför enligt företagets bedömning av lindrig art.

Vid branden bedömdes i huvudsak följande råvaror ha brunnit upp, nämligen omkring 120 ton kolvätebaserat gummi, omkring 18 ton nitrilgummi och omkring fem ton kloroprenogummi. Dessutom antändes omkring 60 ton av ca 100 olika tillsatsämnen, som innehöll bl a bly, koppar, krom, nickel, zink, brom, fluor, klor och svavel.

Branden medförde ett omfattande saneringsarbete.

Vattenförorening

Förorenat överskottsvatten från släckinsatsen kom att ledas ut från fabriksanläggningen genom dag och spillvattenavloppsnäten. Vattnet fördes till Forsheda avloppsreningsverk och till diket söder om fabriken. Diket står i förbindelse med Storån och sjön Bolmen.

Efter enkla fältanalyser, som utfördes av personal från Värnamo kommuns miljö och hälsoskydds kontor, kunde man konstatera att det fanns föroreningar i diket. Man bedömde då att några särskilda åtgärder för att ta hand om överskottsvatten inte var nödvändiga, eftersom vattenföringen i Storån medförde goda utspädningsför hållanden.

Två dagar efter branden konstaterades att Forsheda avloppsrenings verk inte fungerade med full effekt. Personalen vid verket upp skattade att ca 250 m³ förorenat vatten hade slagit ut renings verkets s k biologiska steg. Reningsverket kunde trots detta arbeta med omkring tre fjärdedels effekt. Sedan flödet från fabriken s spillvattennät hade stoppats, uppnådde reningsverket full effekt efter omkring två veckor.

Efter branden tog personal från miljö och hälsoskydds kontoret prover av vatten från diket, från Storån, från vatten som hade samlats i fabriksanläggningens källare och från slam från reningsverket. Man tog också jordprover från det område som hade utsatts för brandrök.

Provtagningen visade att det i överskottsvattnet från släckningen inte hade förekommit organiska enkla föroreningar i några alar merande mängder.

Biologiskt test indikerade dock att överskottsvattnet hade fört med sig starkt giftiga organiska ämnen. Dessa ämnen kan ha bidragit till att slå ut det biologiska steget i reningsverket.

Viss förhöjd giftverkan kunde också märkas i Storån.

Det vatten som hade samlats i fabriken s källare visade relativt hög giftighet, som eliminerades helt med filtrering genom aktivt kol.